

summary

BACKSTAGE

TVisitors enter the museum, buy their tickets, leave their coats in the cloakroom, view the exhibits, read the captions, use the facilities, purchase catalogues and gifts in the museum shop and, richer by some experiences, they leave the building, hopefully as they had expected. In order to make this process smooth and enjoyable, a wide range of jobs are carried out 'behind the scenes': conservers, collection managers, PR staff, curators, architects, marketing experts, museum educators, lawyers and exhibition organisers work in large numbers to provide the highest quality time for visitors for the few hours they spend in the museum.

¶ This issue of MuseumCafé deals with work carried out behind the scenes in museums, jobs less visible or obvious to visitors, primarily focusing on problems, questions and uncertainties in these areas.

¶ Making institutions accessible is one of the greatest challenges: how can a museum building be approached with wheelchairs and prams and the service areas made suitable for physically disadvantaged people? What experience can a museum give to the visually impaired? The author of this summary, herself bound to a wheelchair, finds it an extremely grave problem that museum homepages do not provide sufficient information for people with disabilities, based on which they can decide if it is worth visiting a particular museum, if they will get the museum experience that visitors not restricted in their movement enjoy. In many cases accessing the museum buildings is difficult, while at other times some of the wings are inaccessible or unfit for use by visitors with special needs.

¶ Another article addresses the issue of the legal protection of curatorial work: can wall captions, exhibitions concepts, ideas and arrangements be regarded as independent intellectual property entitled to legal protection? Although there is no specific legal regulation in this regard, protection should be granted based on the ethical norms of the museum profession. Formal solutions

should be found: first by addressing the problem of references and quotations, as well as avoiding repetitions, which is obviously secondary to visitors but should be a minimum requirement of cooperation in the profession.

- ¶ Many questions arise in connection with the registers of museum collections and databases. One of these is how complete and up-to-date the registers of individual institutions are, since without these research and curatorial work cannot be done smoothly, and incomplete registers allow the misappropriation of artefacts. Another problem is that of digitalisation, which is realised in Hungarian museums to varying degrees and standards, despite the fact that a wide range of software programmes and databases are available. Digitalisation is more or less a prerequisite to the question of how museums make their databases public. The approach taken by museums to public access covers a wide spectrum: some regard publicising data as 'wasteful', while others believe that public collections should serve communities so they make the data and reproductions of the items in their collections accessible to all.
- ¶ Museums think differently about public archaeology. The Ferenczy Museum in Szentendre, which oversees the digs carried out in Pest County, has nurtured close ties with civilian archaeologists, amateurs working with metal detectors. In order to maintain professional standards and facilitate seamless cooperation, the museum established organisational relations with civilian archaeologists willing to observe professional norms, whose discoveries have proven useful during digs on many occasions, and whose finds have been enriching the museum's collection.
- ¶ The Museum of Ethnography in Budapest closed its doors last year in order to move to its new home in Városliget (City Park). The exhibitions can no longer be visited but the museum homepage publishes regular updates about the work carried out in the meantime. The head of the Collection Department did not talk to Museum-Café about the number of objects waiting to be packed, the number of boxes, or the difficulties of assessing the museum holdings but about the special situation when a system – and within it the interrelation between the exhibition units – completely changes as the objects are put in containers, ready to continue their lives in a brand new environment. The museum will not be terminated

but the system that was developed for decades will; the old 'order' is over and a new 'order' will take its place.

- ¶ What are the similarities and differences between scientific research and art research? How can the two function together? An author of another article in this issue of MuseumCafé tries to find the meeting points between academic and everyday knowledge, and examines the ways in which they can be shared with the public, primarily in the field-specific areas of ethnography and cultural anthropology.
- ¶ Experts asked in our interviews throw light on different aspects of museum jobs done 'in the background'. Museum shops play an increasing role in serving visitors, so – as a rule – they are accessible independently of the ongoing exhibitions and without entrance tickets. Large museums employ entire teams responsible for providing not only objects, catalogues, books and periodicals linked to their exhibitions but also expected to cater to shoppers with their own selections inspired by the seasonal shows. Working together with contemporary artists has also come to the fore and there is a growing trend of including more and more high quality, original gifts that people will keep in the long term. One of the interviewees is an environmental psychologist, who explained the importance of the right use of space: visitors and exhibits equally require sufficient space; a high quality museum experience and the comfort of visitors are essential to the satisfaction of museum-goers. Museums should determine the number of visitors allowed in a particular space and find the balance between maximising profit and providing high standards but this is not always what happens.
- ¶ Victor Vasarely is currently the best known and most sought-after Hungarian painter in the world, although not everybody is aware that he was a Hungarian. The critical acclaim of Vasarely, an Op Art artist who attained world fame in France, is not unanimous in Hungary, since his Budapest debut in 1969 was realised under the pressure of the cultural policy of the era and in an environment where domestic abstract artists did not have the opportunity to exhibit their works. The director of the Vasarely Museum in Budapest talked to our magazine about various issues of research, the war fought by Vasarely's heir, the problem of reproductions, and the increasing international interest in the artist.

AMIT MÁR LETETTÜNK AZ ASZTALRA...

MÁSODIK MÉRFÖLDKÖNÉL A MÚZEUMI ÉS KÖNYVTÁRI FEJLESZTÉSEK MINDENKINEK PROJEKT

TA Széchenyi 2020 keretében kétmilliárd forint vissza nem térítendő támogatásból 36 hónapon keresztül zajló *Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek* című EFOP-3.3.3-VEKOP-16-2016-00001 azonosítószámú projekt 2019. január 31-én második mérföldkövéhez ért. A múzeumi és könyvtári komponensből álló projekt a tehetséggondozás mellett kiemelten támogatja a végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkentését, ezáltal a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci helyzetének javítását. A projekt szakmai megvalósítói, a konzorciumvezető Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ és partnere, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár elkötelezettek az esélyegyenlőség szerepének növelése, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása és a kulturális javakhoz való egyenlő hozzáférés lehetőségének megteremtése mellett.

¶ A projekt kutatásokkal, módszertani fejlesztésekkel, ingyenes továbbképzésekkel, országos szaktanácsadói és koordinátori hálózatok működtetésével, a szolgáltató szemlélet kulturális intézmények körében történő elterjesztésével a múzeumi és könyvtári terület intézményeit és munkatársait arra készíti fel, hogy intézményeik kompetencia-, készségfejlesztő, valamint a tanulást támogató, nem formális és formális oktatási szolgáltatásait megújítsák.

ESÉLYT A MÚZEUMMAL

¶ A *Mi múzeumunk* című múzeumi komponens megvalósításához kapcsolódó kifejezett szándék a hazai muzeális intézmények, múzeumi szakemberek és pedagógusok körében elindult szemléletváltás kiteljesítése, a múzeumi ismeretátadás

módszertani megújítása, amely a kultúrához való lehető leg-szélesebb körű hozzáférést segíti elő.

- ¶ Tevékenységeinket alapvetően két fő célcsoport, a közoktatásban dolgozó pedagógusok és múzeumi szakemberek számára alakítottuk ki. A múzeumpedagógiai programok elsődleges felhasználói a pedagógusok. A számukra valóban hasznos foglalkozások kialakításához elengedhetetlen a múzeumi szakemberek felkészítése a pedagógusok és a diákok elvárásaira, a „jövő múzeumának” kihívásaira.
- ¶ A *Mi múzeumunk* projekt cél elérése érdekében folytatta munkáját 2018-ban is. Négy hiánypótló alapkutatást végeztünk (Múzeumpedagógia Magyarországon, Múzeumi szakemberek 2017, Szolgáltató múzeum és frontvonalmenedzsment, Minőségmenedzsment), melyekkel megalapoztunk nyolc módszertani fejlesztést (Digitalizált gyűjtemények oktatási hasznosítása; A múzeumok felkészítése a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok kompetenciáinak fejlesztésére; Múzeumpedagógiai módszerek fejlesztése a szakképzés támogatására; Miénk a múzeum?! Módszertani útmutató a múzeumok önkéntes és IKSZ menedzsmentjéhez; Új munkatársként a múzeumban; Együttműködés, hálózatosodás, kapcsolattartás és kapcsolattartás; A modern múzeumi interpretáció módszertana; KultúrBónusz ajánlás). Ajánlás készült a múzeumi minőségirányítási rendszerre, amelynek tesztelése öt múzeumban zajlik.
- ¶ A projekt első évében megkötött 150 együttműködési megállapodás értelmében muzeális, közoktatási és felsőoktatási intézményeket vontunk be a projekt megvalósításába. Országsszerte 19 múzeumi mintaprojekt valósult meg 2870 gyermek részvételével. A mintaprojekthez kidolgozott innovatív módszerek más muzeális intézmények számára is adaptálható modellként szolgálnak.
- ¶ 35 muzeális intézmény és 40 oktatási intézmény közreműködésével elindult a KultúrBónusz kísérleti program, amelynek keretében az Észak-Magyarország és az Észak-Alföld régiókban 2019. végéig 6000, többségében hátrányos helyzetű diák férhet hozzá múzeumi tudástartalmakhoz. 2019. január 31-ig már 675 tanuló vett részt ingyenesen múzeumpedagógiai

foglalkozásokon, és további 1854 tanuló részére rendelték meg a múzeumi programcsomagot a részt vevő iskolák.

- ¶ A szakmai párbeszéd és a projekt disszeminálása céljából eddig négy múzeumi konferenciát rendeztünk, melyek között (A múzeumok, mint a társadalmi esélyteremtés helyszínei, illetve A múzeumok, mint a közösségi identitás alakítói) nemzetközi múzeumi szakemberek is előadtak. A Múzeumi iránytű kiadványsorozat 16. számaként megjelentettük az *Esélyt a múzeummal. Hátrányos helyzetűek felzárkóztatása a múzeumpedagógia eszközeivel* című módszertani kötetet.
- ¶ A 41 fővel működő múzeumi koordinátori hálózat tagjai a projekt eredményeinek terjesztésére országszerte már 257 alkalommal szerveztek tájékoztatókat. A hazai és külföldi jó gyakorlatok megismerése és további disszeminálása céljából pedig két belföldi és két külföldi (Ausztria, Erdély) tanulmányúton, továbbá három külföldi konferencián (Spanyolország, Dánia, Észtország) vettek részt.
- ¶ A projektben tízféle múzeumi szakmai továbbképzést és egy új-szerű modulós képzési módszertant dolgoztunk ki. Eddig már 29 múzeumi témájú tanfolyam valósult meg 130 pedagógus és 226 kulturális területen dolgozó szakember részvételével.
- ¶ Eddig 11 videóhírlevélben számoltunk be a projekttel kapcsolatos hírekről, melyek a rendszeresen frissülő ernyőhonlapon, a www.muzeumeskonyvtar2020.hu-n és a projekthonlapon, a www.amimuzeumunk.hu-n, illetve Facebook-, Instagram- és Youtube-csatornáinkon is követhetők.

múzeumcafé 72

2019/4. július–augusztus

www.muzeumcafe.reblog.hu

www.facebook.com/muzeumcafe

www.muzeumcafe.hu

Szerkesztőbizottság: Baán László, E. Csorba

Csilla, György Péter, Martos Gábor,

Rockenbauer Zoltán, Török László

Főszerkesztő: Gréczi Emőke

Szerkesztő: Basics Beatrix, Berényi Marianna,

Karácsony Ágnes, Magyar Katalin

Lapterv, tipográfia: Pintér József

Fotó: Szesztay Csanád, Szilágyi Lenke

Korrektor: Szendrői Árpád

Angol fordítás: Sarkady-Hart Krisztina,

Adrian Hart

E számunk szerzői: Basics Beatrix, Bereczki

Ibolya, Berényi Marianna, Csala Ildikó, Emőd

Péter, Farbak Péter, Fisli Éva, Frazon Zsófia,

Gréczi Emőke, Karácsony Ágnes, Kuti Klára,

Magyar Katalin, Nagy László, Pócs Veronika,

Rácz Tibor, Schleicher Vera, Zuh Deodáth

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Szondi utca 77.

E-mail: muzeumcafe@szepmuveszeti.hu

Kiadó: Kultúra 2008 Nonprofit Kft.,

1146 Budapest, Dózsa György út 41.

Lapigazgató: Lévay Zoltán

Lapmenedzser: Bacsa Tibor

bacsatibor.hatvan@gmail.com

Szerkesztőségi koordinátor: Sarkantyú Anna

Nyomdai munkák: EPC Nyomda, Budaörs

Felelős vezető: Mészáros László

ISSN szám: HU ISSN 1789-3291

Lapnyilvántartási engedély száma:

163/0588-1/2007

Terjesztés: A Lapker Zrt. országos hálózatán

keresztül a Relay és az Inmedio kiemelt

üzleteiben

További árusítóhelyek: Szépművészeti Múzeum

– Magyar Nemzeti Galéria, Magyar Nemzeti

Múzeum, Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti

Múzeum, Néprajzi Múzeum, Magyar

Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum,

Múcsarnok, Magyar Fotográfusok Háza/Mai

Manó Ház, Fővárosi Állat- és Növénykert,

Ferenczy Múzeumi Centrum (Szentendre),

Művészetek Palotája, Kieselbach Galéria,

Kogart, Írók Boltja, Rózsavölgyi Zeneműbolt,

Kódex Könyváruház, Fuga Budapesti

Építészeti Központ

Kedvezményes előfizetési díj

2019. évre lapszámonként 990 Ft,

az elofizetes@muzeumcafe.hu

e-mail címen.

Lapunk a terjesztési hálózaton belül

1390 Ft áron vásárolható meg.

Tilos a kiadvány bármely fotójának, írott

anyagának vagy azok részletének a kiadó

írásbeli engedélye nélküli újraközlése.